

RƏŞİD BƏRGÜŞADLI

TABU

(hekayə)

Hamının yanında davaya çağırılmıştı, getməsəydim, sonra məktəbdə adıma söz çıxardı, illah da, Səlbiniñ gönüñ içine dik baxamazdım. Amma o alçaq özüyle iki nəfər də götürmişdi. Çatan kimi ağızını açmağa da qoymadılar, saldılar moni ayaqlarının altına. İki gözüm bəs eləmirdi dalbadal topıkları izləməyə.

Hay-hayım gedib vay-vayım qalandan dedim ki, kişiliyiniz çatırsa, tok-tok golin. Onlar da düberə tok-tok golib palaz kimi bördürdilər məni. Çulumu güclü götürüb cumdum evə. Böyük qardaşım halımı görüb ondeki baltanı oduna sapladı, - Ədə, soni kim bi kökə salb?! - gözloru hədəqəsindən çıxmışdı yazığın. - Dağbayı! - bir az da ağlamsındım. İkimizin də Səlbio aşiq olduğunu kimşə qulağına qatdırılmışdı. Moni verdi qabağı, söyə-söyü dalmışca ağızköpüklü yürüydü qoca çinarın yanına. Getməmişdilər, şaqşanaq çökib gülündürdülər. Bizi görçək tozədən üstümüze yerdilər. Nurlanın söyüyü ağızından çıxar-çıxmazdı ikimizi də ot xorumu kimi bürməloyib yan-yana qoydular, tozədən "no yemison-turşulu şıl!"

O gün yerli-dibli nəhs golmİŞdi... Eve çatanadək Nurlan moni yolboyu o ki var sille-şapalaq elədi, - Niye üç nəfər olduqlarını demədin mənə?!.. - durduğun yerde onu zibile saldığım üçün çıxarırmış çıxara bilmirdim. Ele bil üstümüzdən tank keçmişdi. Ah-ufla yolağadan qol-boyun həyəti gironde dədəm gördü halımızı, - Bol!.. It cumbə o sizo, bu nə haldı?! - ters kimi do çomağı elindəydi. Nurlan moni keçi qiyimetinə satdı dədəmə... Əlqoraz, iki şığal da dədəm yun kimi çırplı moni, - İtin küçüyü, çobanın oğluna ne yaraşın "zavmaq" qızına vurulmaq?! Başına yetim-yesir qızı qohətdi?! Sonin eşqo düşən vaxtındı, a itən süd omen?! Kitab oxu, kitab! Oxu, adam ol, qurtar canını çobanlıqdan!..

Oxudum vo dədəmin dediyi adamlardan oldum. Çıxıdım kondən. İki tərs gotiron indi şəhəre monim yanına cumur. Bir gün Dağbayı də minnətə geldi. Kənddə acun-

dan köpük qusurmuş. Şəhərdə uçuq-salxaq daxmada kireyniñ qalırımlılar. İş istayırdı məndən. Səlbidən dörd usağı vardi, hala arısız-arısız üzümü iridi ki, beşinciye de hamiləməys arvadı. O danışdıqça mənə necə topıkladıkları kino lenti kimi gözümüz qabağından canlanırdı. Bəlkə də Dağbayı o vaxtı davamızı unutmuşdu, amma mən bir zərərsini də unuda bilmirdim o qaramat günün. Onu bağban işinə götürdüüm. Hər sohə qabağında ikiqat eyilməyi ürəymə yağı kimi yayılırdı. Tez-tez poncarədən boylanırdım ki, işdən sıvişib kölgolonmasın, qoy gūnoş onun keçəlməni daha çox döysün. Anası şəhərə galəndən sonra Səlbini də idaroya xadimə götürdüüm. Səlbini hər dəfə "Allah atana rohmot eləsin, sən olmasadın uşaqlarının acıdan ölordi", deyəndə ona qarşı kinim bir az songiyirdi. Amma bir gün Dağbayı kənddəki homin ayrılmaz dostlarını da ərkələtənən qarşıya qoymadı ki, yox, unutmayıblar moni döyüklərini. Dostlarını otaqdan qovdum, amma homin gündən başladım Səlbiniñ işində qüsurlar tapmaq. Dağbayının yanındaca arvadını quru yuyub yaş sorirdim. Bircə dəfə kişiili çatmadı ki, sözümüz çöndörsün, cavabımı versin. Əksinə, ədməsələni götürüb dehlizli özü silirdi. Güll kollarını axşam işden çıxanda tapdalayırdım, sabah isə yapışdırırdım Dağbayının xirtəyindən. Alçaldıqça alçaldırdım, razıl güne salırdım onu. Bir ara üç gün işə golmedi. Soruşdum, Səlbidi dəki, qəssab işleyir. Ərinmedim, qəssəbəxananın sahibini tapdırırdım və işden qovdurḍırdım onu. Dalınca da sıfari göndərdim ki, golib qancığını götürüb rədd olsun yanımdan. Suyu süzüle-süzüle geldi, amma gözünün mütiyünüñ töka-töka yalvar-yaxar elədi ki, işdən qovsam birdəfəlik batacaqlar və kəndə dənməyə məcburdular. Həc onları gözümüzdən iraq qoyerəmmi, kəndə geri dözmələrinə dözorməm! Dağbayı adlı o alçağa həyatı zəhor eləmək boynumun borcudur. Məndən çəkocokları həlo qabaqdadır...

07.05.2020